

HVA KOMMER TIL Å SKJE I NORGE?

Det går et skred av begivenheter over oss om dagene. Den ene kapitulasjonen følger den andre. Tyske soldater overgir seg i hundretusener. De strømmer til fangeleirene i milelange kolonner. Verdens største krig er endt med verdens største nederlag. Vårt frendefolk i sør er befrikk. Vi hilser det frie Danmark. Vi hilser det frie Holland. Vi har kjempet samme kamp, med samme våpen. Vi har vært under samme åk. Snart skal vi også møtes som brødre i frihet.

Men hva skal hende i Norge før vi når så langt? Kanskje har vi fått svar for dette leses. Kanskje har vi lange ventedager foran oss.

Enda har tyskerne en eneste front igjen - i Norge. De tyske styrkene her er intakte. Vil de legge våpnene ned? Vi kan desverre ikke stole på det. De har visst lenge at krigen var tapt. Men de fortsatte. De som bestemmer og trekker i trådene vet at mange av dem er ferdige likevel. Mange andre har ingen ting igjen å leve for. Det gis en ordre, de lystre.

Tyskerne teller på knappene i disse dagene. Vektiskålen står og vipper. Det er Norges skjebne det gjelder. Har vi kjøpt friheten dyrt nok, eller ligger den store prøvelsen foran oss? Det avhenger også av hver eneste nordmanns holdning. Den som ikke kan bære seg enda noen dager eller uker - den som ikke kan tåle synet av stivlefolket der korte tiden de har igjen å trampe omkring - han legger sitt lodd i feil vektiskål. Han kan vippe Norge ut i ulykken. Det er det som ligger i parolen

Kampen mot de stripete og svake er en viktig del av den norske hjemmefronts oppgaver. Alle vet at det finnes "jössinger" som ikke er villige til å yte selv det minste offer for å vise at de er gode nordmenn. Enda verre er det når de i sine gjerninger opptrer direkte unorsk. Den alminnelige mening er at slike folk, som bare er norske i kjeften, fortjener samme dom som quislingene. De skal ikke unnskylde seg med at de "ikke visste" at de ikke gjorde sin plikt. Etter fem års okkupasjon bør enhver vite hva det kreves av ham - og er han i tvil, så er det best å unnlate å utføre de tvilsomme handlingene.

For norske arbeidere er det selvsagt mest nedslående når noen av deres egne klasserfeller viser en svak holdning. Blant alle bevisste arbeidere har det derfor vakt stor harme når de i den siste tiden har kunnet se norske arbeidere i ferd med å bygge bunkers og forsvarsanlegg for tyskerne. Noen mener kanskje at de vil bli ettersøkt om de nekter å utføre slikt arbeid. Det hjelpe ikke! I en så stor by som Oslo er det mulig å stikke seg vekk. Tyskerne har ingen rett til å kreve slikt arbeid av nordmenn. Enhver vet hva disse bunkersene i Oslo skal brukes til. I folkets øyne er det en grov forbrytelse å arbeide på slike anlegg, så sant en ikke har en revolver direkte i ryggen. Parolen til alle arbeidere er derfor: VEKK FR. DE TYSKE ANLEGG !
(Fra Fri Fagbevegelse for 27/4)

KRIGSNYTT:

HJEMMESTYRKENE MELDER:

Den 24. april hadde hirden og skijegerbataljonen rassa i Eggedal. Sammen med tyskerne var de på jakt etter Hjemmestyrker som de trodde holdt til der oppe. Det varte ikke lenge før Hjemmestyrkene selv ga dem et svar som var overbevisende nok. Det kom til harde kamper. Hjemmestyrkene forskanset seg og var utstyrt med de

mest moderne våpen. Tyskerne satte inn bombefly i kampene og tilkalte store forsterkninger fra Oslo.

Etter de opplysninger som nå foreligger, hadde skijegerbataljonen 25 falne og hirden 2. Flere ble såret. De tyske tap kjennes ennå ikke. Likeledes foreligger det ennå ingen oppgave over våre egne tap.

Hird. La denne opsode være et siste varsel. Hjelper dere tyskerne mot de Norske Hjemmestyrker, vil dere bli tilintetgjort enten i kamp, slik som styrkene i Eggedal, eller dere vil falle for eksklusjonspelotongenes kuler om noen uker. Har dere livet kjært, så gjør heller som vaktene ved Mjös-vannsdammen. De var seks menn fra SS. Den 27. april rømte de alle sammen.

Onsdag 2. mai kl. 18.30 hentet en eliteavdeling av Hjemmestyrkene arkivene til "ministrene" Jonas Lie og Sverre Riisnäs. Arkivene måtte sikres for rettsoppgjøret med forrederne. De veide to og en halv tonn. Vaktene ble overmannet, men led ingen overlast. Foruten arkivene tok hjemmestyrkene med seg paradeuniformen til Lie og et møllspist solkorsflagg som sto på Riisnäs' skrivebord.

NYHETENE SÖNDAG.

Det norske justisdepartement i London har sendt ut en advarsel til nazister og andre om ikke å ødelsegge regnskaper og arkiver vedr. stat og kommuner. De vil i så fall bli straffet. Den norske regjering retter en inntrengende henstilling til det norske folk om å opptre rolig og verdig. Regjeringen er i stadig kontakt med HL og den allierte overkommando, og straks noe nytt foreligger, vil dette bli meddelt. Alle beskjeder og ordre kommer over London Radio. Danmark. Den nye regjering trådte sammen igår under ledelse av statsminister Buhl. Utenriksministeren, Christmas Möller, kom idag til København. Flybårne allierte tropper kom til København igår kvell og ble hjulpet med begeistring av folkemengden. Flyplassen er overtatt av brit. tropper. Med en gang kapitulasjonen fond, opptrådte de danske frihetskjemperne i uniformer. Dr. Best og nazilederen Fritz Clausen er arrestert. Danske politisoldater fra Sverige er kommet hjem. En stor kontingent kom fem min. før kapitulasjonen trådte i kraft til

Helsingör. De satte seg i besittelse av byen og arresterte 2000 quislinger. Forf. Johan Borgesen er kommet til København som repr. for Det Norske Informasjonskontor. Han forteller at det er adskillig småskyting i byen og derfor farlig å ferdes ute. TYSKLAND. Adm. Dönitz har sendt en appell til de tyske styrker om å fortsette kampen mot russerne. Kampen i vest ansees som nytteløs. London omtaler dette splitelsesforsök som nyttelöst. Dönitz har likeledes sendt ut en oppfordring om at all sabotasje mot kommunikasjoner, matvarelagre etc. skal opphöre. Dette gjelder også Norge. I 19. tyske armé overga seg igår til amerikanerne i Sydtyskland. Forvinningen er så stor at det foreløpig er umulig å si hvor mange det dreier seg om. Tallet ligger mellom 200 og 400 000 mann. Restene av den 24. armé har overgitt seg

til den fr. l. armé. Den var så redusert at det så å si bare var hovedkvarteret igjen. Restene av den 9. og 12. armé har kapitulert overfor amerikanerne, som dermed praktisk talt har utslettet lommen mellom de am. og russ. styrker. Befridde fanger: de tidl. fr. statsminist. Daladier og Reynaud og generalene Weygand og Gamelin, lederen av oppstanden i Warsjava, gen. Bor; likeledes en nevö av den eng. konge, en nevö av marsjal Alexander og sönn av den am. ambassadör i London, Winant. Disse sitte ble holdt som gisler. I fr. armé har tatt til fange den tidl. tyske kronprins Wilhelm og von Neyrath.

TSEJKKOSLOVAKIA. Pizen erobret av am. som trengjer videre fram mot Praha hvor tsjekkiske styrker har gjort opprör. Det er forhandlinger i gang om overføring av administrasjonen av Böhmen-Mähren til den tsjekk. regjering, men tyskerne trekker samtidig sammen tropper om byen. Situasjonen er uklar. Russerne nærmer seg fra öst. HOLLAND. Undergrunnsmannen er anerkjent. Hollandske SS-avd. setter seg til motverge og skyter på sivilbefolkningen. Mange ofre.

SAN FRANCISCO. Amerika og England har avbrutt forhandl. med Russland om det polske spørsmål etter at Molotov har bekjentgjort at de etterlyste polske representanter var arrestert av russerne siktet for sabotasje mot den røde

här. Mandag kl. 6.30: Intet offisielt nytt om situasjonen i Norge. Men det antas at kapitulasjonsforhandlinger er i gang. I resten av Europa er så å si alle kamphandlinger slutt bortsett fra Tsjekkoslovakia, hvor amerik. rykker Praha til unnsetning.